

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

nota

Kamerbrieven over de indexering van griffierechten in
2023

Datum
1 december 2022

Ons kenmerk
4320989

Algemene leiding

Minister

Datum/eindparaaf

SG

Datum/paraaf

---

1. Aanleiding

Naar aanleiding van het consumentenprijsindexcijfer (10,29%) waarmee griffierechten per 1 januari 2023 zullen worden verhoogd, heeft u besloten de discretionaire ruimte die de wetgeving u biedt te gebruiken om de indexering voor het civiele recht voor 2023 uit te stellen tot de inwerkingtreding van de Wet verlaging griffierechten. Voor het bestuursrecht bestaat een dwingende wettelijke verplichting om de griffierechten jaarlijks te indexeren. U heeft advies gevraagd aan de Landsadvocaat of er in het licht van de voorgenomen verlaging van de griffierechten ook ruimte is om de indexering voor het bestuursrecht uit te stellen. De Landsadvocaat (LA) ziet die ruimte en adviseert om het voornemen tot uitstel voor te leggen aan de Tweede en Eerste Kamer.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd het advies van de Landsadvocaat te volgen en in te stemmen met:

- de brieven aan de Eerste en Tweede Kamer;
- agendering van deze brieven in de Ministerraad;
- verzending van deze brieven na akkoord in de Ministerraad.

3. Kernpunten

In deze brief geeft u nadere toelichting op de gronden voor en de praktische invulling van dit besluit en licht u het verschil in discretionaire ruimte toe tussen indexeren van griffierechten in het civiele recht en in het bestuursrecht. Het advies van de Landsadvocaat wordt als bijlage meegestuurd.

4. Toelichting*

4.1 Politieke context

In samenspraak met BZK is advies aan LA gevraagd.

Omdat verschillende departementen te maken hebben met indexeringen en ook duidelijk moet zijn dat FIN akkoord is, wordt de brief geagendeerd in de Ministerraad. Blijkens het advies van de LA is het van belang dat beide Kamers de gelegenheid wordt geboden een standpunt in te nemen over het afzien van de wettelijke verplichting om de bestuursrechtelijke griffierechten te indexeren. Dat gebeurt via de nu voorliggende brieven aan TK en EK.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
1 december 2022

Ons kenmerk
4320989

4.2 Financiële overwegingen

Het besluit waar deze Kamerbrief betrekking op heeft is budgetneutraal.

4.3 Juridische overwegingen

De jaarlijkse indexering van griffierechten is gebaseerd op de Wet griffierechten burgerlijke zaken voor het civiele recht en op de Algemene wet bestuursrecht voor het bestuursrecht. De Wet griffierechten burgerlijke zaken geeft u de ruimte om voor het civiele recht af te wijken van de reguliere indexeringswijze, in het bestuursrecht bestaat deze ruimte in de Algemene wet bestuursrecht niet. De LA ziet in dit uitzonderlijke geval echter toch een mogelijkheid om de wet niet toe te passen. Een belangrijke factor daarbij is volgens de LA of de wetgever zich erin kan vinden dat vooruitlopend op de behandeling van het (voorgenomen) wetsvoorstel tot verlaging van het griffierecht wordt afgezien van indexering in 2023.

De LA schrijft hier verder over:

“Het ligt volgens ons in de rede om, als de minister daartoe zou willen overgaan, het voornemen om niet te indexeren bij voorkeur aan beide Kamers voor te leggen en de Kamers de gelegenheid te bieden een standpunt in te nemen. Zijn de reacties zoals verwacht instemmend, dan zou die ontwikkeling passen bij het voornemen, zoals vastgelegd in het coalitieakkoord, om het griffierecht fors te verlagen. Het beoogde wetsvoorstel zal weliswaar niet precies hetzelfde regelen, maar heeft wel hetzelfde oogmerk, nl. om de toegang tot het recht te verbeteren. Dat gedeelde oogmerk maakt dat een forse indexatie van de griffierechten zich niet goed lijkt te verhouden met dat voorgenomen wetsvoorstel, al moet de wetgever zich hier nog over uitspreken. Tot slot zien wij geen juridische risico's in een procedure bij de bestuursrechter, gelet op het belang van rechtszoekenden.”

Voor wat betreft het volgen van het advies van de LA, zien wij geen noemenswaardige juridische risico's in een procedure bij de bestuursrechter, aangezien de regeling rechtszoekenden begunstigt. Het risico van precedentwerking, waarbij in de toekomst indexeringen onderwerp worden van een beleidspolitieke discussie, achten wij in dit geval klein, omdat het gaat om de uitzonderlijke omstandigheid van het voorgenomen wetsvoorstel verlaging griffierechten.

4.4 Krachtenveld

Afstemming met DWJZ, DFEZ, BZK en FIN (IRF). De IRF is akkoord met het besluit om de indexering van griffierechten voor zowel civiele als voor bestuursrechtelijke zaken uit te stellen vanwege de samenloop met het wetsvoorstel verlaging griffierechten en met de budgetneutrale wijze van financiering.

4.5 Communicatie

In overleg met DCOM wordt een persbericht opgesteld.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

Er is geen informatie die zich niet leent voor openbaarmaking. Persoonsgegevens zijn verwijderd.

**Directoraat-Generaal
Rechtspleging en
Rechtshandhaving**
Directie Rechtsbestel

Datum
1 december 2022

Ons kenmerk
4320989